

Мелюх К. (г. Пінск, ПДТК)

АДГАЛОСКІ МІНУЛАГА

З даўніх часоў да нас дайшлі помнікі гісторыі, наша «культурная спадчына». Шмат аўтараў спрабавалі ўзнавіць мінулае ў сваіх творах, каб нам было лягчэй уявіць жыццё нашых продкаў. Мы, маладое пакаленне, цікавімся гісторыяй роднага краю, бо добра разумеем: народ без мінулага – мёртвы народ.

На наш погляд, гісторыя пачынаецца яшчэ з тых часоў, калі чалавек не ведаў, што такое агонь, як вырабіць якасную зброю, што такое земляробства. Яго хвалявала толькі адно пытанне: як выжыць? Усё навокал было небяспечным для яго. Але нават у тыя часы людзі, якія пражывалі ў розных кутках зямлі, адрозніваліся сваёй культурай, сваімі звычаямі, вераваннямі ў розных багоў.

Мужчыны па-рознаму выраблялі зброю, па-рознаму палявалі. Жанчыны імкнуліся вылучыцца сваімі ўпрыгожваннямі, па-рознаму ўпрыгожвалі свае жылло, посуд (напрыклад, на тэрыторыі Беларусі ў розных месцах знойдзены «глічэкі» з арнаментамі, што сведчыць аб праяўленні культурных асаблівасцей плямён). У кожнага племені былі свае абрады на розныя жыццёвыя сітуацыі (напрыклад, нараджэнне дзіцяці, дасягненне сталасці, прыняцце шлюбу, смерць). Кожнае племя бараніла сябе, свае інтарэсы, правілы. Менавіта ў гэтыя часы пачынае праяўляцца нацыянальная свядомасць. Людзі пачынаюць шанаваць сваіх продкаў. З'яўляюцца новыя абрады: хлопцы, для таго каб лічыцца сталымі, павінны былі паказаць сваю фізічную падрыхтоўку, разам з тым, яны павінны ведаць сваіх продкаў да сёмага калена.

Піншчына – куточак беларускай зямлі, даволі багаты на помнікі культуры. З гонарам узгадваем слаўтасці Берасцейшчыны [1]:

Коллегиум іезуітаў (XVII в.)

Расположен в историческом центре города, на площади Ленина. Вместе с костёлом (не сохранился) составлял ансамбль монастыря иезуитов. Построен в 1631–75 гг. из кирпича. С 1638 г. в нём находилась иезуитская философско-теологическая школа, в XVIII в. – типография (с 1729 г.) и аптека. С 1788 г. Богоявленский монастырь. Коллегиум – памятник архитектуры позднего ренессанса и барокко.

Ю.А. Якимович.

Монастырь францисканцев (XVIII в.)

Расположен в центре города Пинска между р. Пина и ул. Ленина. Деревянные монастырь и костёл заложены в 1396 г. для монахов Францисканского ордена. В 1510 г. на месте деревянного костёла возведён каменный. Здание значительно повреждено во время восстания 1868 г., значительно перестроено. При его реконструкции была использована кладка XVI в. В 1817 г. перед костёлом поставлена трёхъярусная каменная колокольня (архитектор К. Каменский), четвёртый яру достроен в начале XX в. по эскизам И.В. Жолтовского. Корпуса монастыря перестроены в 1920 г. (архитектор Г. Гай). Комплекс монастыря – один из крупнейших в Белоруссии архитектурных ансамблей стиля барокко.

Л.Г. Лапцевич, Ю.А. Якимович.

Дворец Бутримовича (XVIII в.)

Ул. Ленина, 44. На левом берегу р. Пина. Построен в 1784–90 гг. из кирпича для пинского старосты М. Бутримовича (архитектор К. Шильдхауз). В здании был размещён Дворец пионеров и школьников. В настоящее время здание является Дворцом бракосочетания (ЗАКС). Дворец – памятник архитектуры переходного типа от барокко к классицизму.

Ю.А. Якимович. На тэрыторыі раёна шмат музеяў: музей Я. Коласа (в. Пінкавічы). Музей А. Блока (в. Лапацін), музей Я. Янішчыц (в. Парэчча). Школы (не толькі Пінску і раёну) часта наведваюць музеі.

Кожны помнік – гэта адгалосак мінулага, які прабуджае патрыятычныя пачуцці. Вельмі важна іх зберагчы і ведаць гісторыю краю.

Літаратура

1. Свод памятников истории и культуры Белоруссии, 1990.